

KOMUNIKAT

TOWARZYSTWA WYDAWNICZEGO W WARSZAWIE
15 GRUDNIA (WYDAWNICTWA J. MORTKOWICZA) 1929

NOWOŚCI GWIAZDKOWE DLA DOROSŁYCH:

PASCHA. Pieśń o Zmartwychwstaniu Pańskim

Rysunki i kompozycje ZOFJI STRYJEŃSKIEJ

Każde pokolenie i każdy twórca inaczej interpretuje wieczną legendę i promienną wiarę chrześcijaństwa w cud zmartwychwstania Pańskiego. Wyspiański, sięgając do źródeł mitologicznych, zamienia Chrystusa w greckiego Apollona, płomiennego lwa; Stryjeńska, idąc po linii swego bujnego, słowiańskiego talentu, nawiązuje do tradycji ludowej, do ziemi, odradzającej się w wiosennym rozkwicie, do prostoty prymitywnych, kolorowych, odwiecznych wyobra-

żeń. Pięć plansz ilustracyjnych oraz pełne wdzięku ozdoby graficzne — są tu dopełnieniem tradycyjnych, kościelno-ludowych tekstów i melodii pieśni paschalnych.

Ubierają one ten prosty i dostojny tekst w blaski i barwy polskiej wiosny i polskiej ludowej egzotyki, na której różnobarwne, niezwykle tło wyłania się z mroków grobu, promienna postać prasłowiańskiego białowłosego boga — Zbawiciela.

Cena około 25-ciu złotych.

Fragment jednej z plansz „Paschy”.

G D Y N I A I M O R Z E P O L S K I E

8 plansz barwnych według obrazów W. Zaboklickiego z tekstem S. Żeromskiego

Niewysłowiona piękność morza i łąd piaszczysty, na którym z dnia na dzień dokonywa się dzieło zbiorowych wysiłków, powstaje pierwszy port Rzeczypospolitej — jest treścią ośmiu powietrznych, subtelnich pejzaży Zaboklickiego. Barwny impresjonizm tych prześlicznych plansz, pełnych

uroku przestrzeni, dopełniają potężne słowa piewcy morza polskiego — Stefana Żeromskiego, tworząc całość niezwykłą, dając artystyczną formę interpretacji dla tego „nowego w polskiej łądowej duszy zatoczonego dzieła”.

Cena około 25-ciu złotych.

Wydawnictwa ozdobne na upominki gwiazdkowe

Towarzystwa Wydawniczego w Warszawie:

ZOFJA STRYJEŃSKA

PIASTOWIE

Teka zawierająca 22 barwne podobizny Piastów ze wstępem J. Warchałowskiego.

Cena zł. 60.—, w tece płóciennej zł. 80.—. Porto zł. 1.70.

Cykl 22 kolorowych, wspaniałych rysunków, odtwarzających wizerunki Piastów. Każda postać jest inna, każda wyraża indywidualny charakter, w każdej dopatrzeć się można i człowieka i króla. Autorka mówi o nich sama: „W szeregu Piastów chciałam przedstawić najpoważniej postacie królów Polski w ich prostocie i typach, jak sobie ja ich wyobrażam. Wszystko, co stworzyli artyści na temat dawnych lat z pamięci jest fantazją. Fikcje, fantazje, ułudy, jakie roją sobie o świecie prasłowiańskim są dla mnie święte i niezbędne”.

JAN KASPROWICZ

TANIEC ZBÓJNICKI

Z czterema planszami, inicjałami, zakończeniami i okładką, wykonanymi w drzeworycie przez WŁADYSŁAWA SKOCZYŁASA.

Cena zł. 20.—, w opr. ozd. zł. 30.—. Na papierze czerpanym zł. 50.—, w opr. ozd. od zł. 100.—. Porto 1.20.

Junacki, rycerski patos walk, miłości i śmierci Janosika jest treścią potężnych strof Kasprowicza i pełnych charakteru, zwartych i odrębnych drzeworytów Skoczylasa.

JULJUSZ SŁOWACKI

ANHELLI

Okładka, inicjały, ozdobniki i ilustracje WACŁAWA BOROWSKIEGO.

Cena zł. 20.—, w opr. ozd. 30.—; na papierze welinowym zł. 30.—, w opr. ozd. 40.—; na papierze czerpanym zł. 50.— w opr. ozd. zł. 100.—.

Biały poemat Słowackiego, wielka pieśń o pocie i o narodzie, rzucona na tło śniegów sybirskich, zyskała nowy wyraz plastyczny w czarnobiałych planszach Borowskiego, pełnych prostoty, powagi i surowej a wzniosłej poezji.

„Melancholiczna i trochę Chrystusowa twarz“ tej poetyckiej wizji wielkiego poety przeszłych lat, dopełniona pięknym ilustracji wybitnego malarza współczesności — trafiać będzie zawsze do rąk czytelnika i wzruszać zawsze serca dzisiejszych i przyszłych pokoleń.

Książka skomponowana jest niezwykle szczęśliwie pod względem typograficznym — papier, czcionka i ilustracja tworzą całość wyjątkowo piękną.

JULJUSZ SŁOWACKI

GENEZIS Z DUCHA

MODLITWA

Z dziesięcioma autolitografiami FRANCISZKA SIEDLECKIEGO.

Na papierze czerpanym zł. 75.—, w opr. ozd. zł. 100.—

LEONARDO DA VINCI

BAJKI

Przekład i wstęp Leopolda Staffa. 8 plansz według rysunków Leonarda. Cena zł. 6.—, w opr. ozd. zł. 10.—.

STEFAN ŻEROMSKI

POPIOŁY

Dwa wielkie tomy z ilustracjami E. Bartłomiejczyka i M. Borucińskiego.

Cena zł. 150.—, w opr. ozd. 180.—. (Patrz „Komunikat“ Nr. 10).

STEFAN ŻEROMSKI

POWIEŚĆ O UDAŁYM WALGIERZU

Ilustracje i inicjały ZYGMUNTA KAMIŃSKIEGO.

Cena zł. 20.—, w opr. ozd. 27.50.

STEFAN ŻEROMSKI

PUSZCZA JODŁOWA

Cztery plansze, okładkę, inicjał i zakończenie wykonał w drzeworycie WŁADYSŁAW SKOCZYŁAS.

Cena zł. 20.—, w opr. ozd. 27.50.

STEFAN ŻEROMSKI

WISŁA

Ilustracje Zygmunta Kamińskiego.

Cena zł. 20.—, w opr. ozd. 27.50.

POLSKA SZTUKA DEKORACYJNA

Wstęp i układ J. Warchałowskiego. 130 tablic jedno i wielobarwnych; 30 stron tekstu z 20 ilustracjami.

Cena zł. 75.—, w opr. ozd. od 90.—

TKANINA

Ornamenty i wzory, używane na tkaninach od czasów starożytnych do początków wieku XIX. Wstęp prof. Fleminga, w przekładzie W. Husarskiego. 8 tablic barwnych i 320 jedno-barwnych.

Cena w opr. zł. 100.—.

WARSZAWA

W OBRAZACH BERNARDA BELOTTA
CANALETTA.

Wstęp T. Sawickiego, 30 reprodukcji.

Cena zł. 25.—, w opr. płóc. 35.—, skórz. 75.—.

MICHAŁ ANIOŁ BUONAROTTI

POEZJE

Przekład wstęp i przypisy L. Staffa. Wydanie ilustrowane rysunkami Michała Anioła.

Cena opr. w morę zł. 16.—, opr. w skórze zł. 30.—, do 35.—

Wydawnictwa Artystyczne J. Morkowicza

Sztuka Polska. L'art Polonais. The Polish Art.

Zbiór plansz faksymilowych według dzieł współczesnych artystów.

Zeszyt I zawiera
pięć plansz według obrazów
JÓZEFA PANKIEWICZA

Zeszyt II zawiera
dwie plansze według
obrazów
WŁ. SKOCZYLASA
oraz trzy plansze według
obrazów
WOJCIECHA WEISSA

Zeszyt III zawiera
trzy plansze według
obrazów
EUGENJUSZA ZAKA
oraz dwie plansze według
obrazów
M. KISLINGA

Zeszyt IV zawiera
pięć plansz według akwa-
rel i grafik
L. WYCZÓŁKOWSKIEGO

Zeszyt V zawiera
pięć plansz według
rysunków

J. PANKIEWICZA, T. PRUSZ-
KOWSKIEGO, L. WYCZÓŁ-
KOWSKIEGO i E. ZAKA

Reprodukcje jednej z barwnych plansz „SZTUKI POLSKIEJ”
„Łucznik” W. Skoczylasa.

Z GŁOSOW PRASY:

„Długo przygotowywane, z ogromną starannością wydawnictwo powyższe ukazało się jako najwyższy typograficzny wysiłek w dziedzinie reprodukcji kolorowej. Publikacja ta może godnie konkurować z ogromnym na tem polu ruchem na Zachodzie. — Każda z tych reprodukcji jest sama w sobie małym dziełem sztuki i przeinacza radość kolorowego przeżycia, jakiej sam oryginał dostarcza. — — — Nie potrzebujemy dodawać, jaką ogromną rolę wydawnictwo to ma odegrać w propagandzie sztuki polskiej zagranicą, a także w podniesieniu kultury szerokich mas kraju. Za cenę dostępną będą mogli miłośnicy sztuki nawet o bardzo ograniczonych środkach rozwiązać kwestję kolorowej ozdoby ściany i wyprzeć tandetę artystyczną reprodukcją”.

(Sztuki Piękne — Kraków)

Cena każdego zeszytu Zł. 60.—
„ 5 zeszytów razem „ 250.—
„ oddzielnej planszy „ 20.—

MONOGRAFJE ARTYSTYCZNE

Serja I Malarstwo Polskie

- Zeszyt I Józef Pankiewicz Cena zł. 15.—
„ II Wojciech Weiss „ 15.—
„ III Władysław Skoczylas „ 15.—
„ IV Stanisław Noakowski „ 15.—

Każdy zeszyt zawiera po pięć plansz barwnych oraz teksty Wacława Husarskiego, Jana Kleczyńskiego, Mieczysława Tretera i innych.

Serja III Sztuka ludu w Polsce

- Zeszyt I Eugenjusz Frankowski
MALOWANKI
Cena zł. 20.—

- Zeszyt II Eugenjusz Frankowski
WYCINANKI
Cena zł. 20.—

„Monografie artystyczne uczą i pokazują. Czynią to za pośrednictwem doskonałych tekstów i doboru bardzo dobrych, barwnych ilustracji”. *Głos Prawdy*

Serja II Malarstwo klasyczne

- Zeszyt I Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael Cena zł. 20.—
Wstęp Dr. M. Sterlinga
„ II Velasquez, Murillo, Ribera zł. 20.—
Wstęp W. Husarskiego
„ III Francesco Goya zł. 12.—
Wstęp W. Husarskiego
„ IV Portreści angielscy zł. 12.—
Wstęp W. Husarskiego

MALARSTWO HISZPAŃSKIE, HOLENDERSKIE, FLAMANDZKIE, ANGIELSKIE I NIEMIECKIE. 32 plansze barwne malarstwa klasycznego. W tece płóc. lub opr. w album 80.—
MALARSTWO WŁOSKIE. 48 plansz barwnych malarstwa klasycznego. . . . W tece płóc. lub opr. w album 80.—

R Z Y M. Budownictwo, plastyka, krajobraz.
Ze wstępem W. Husarskiego. Cena albumu kart. zł. 30.—

MALARSTWO ANGIELSKIE, BELGIJSKIE, SKANDYNAWSKIE, ROSYJSKIE I NIEMIECKIE. 32 plansze barwne malarstwa współczesnego. W tece płóc. lub opr. w album. 65.—
MALARSTWO FRANCUSKIE. 34 plansze barwne malarstwa współczesnego. . . . W tece płóc. lub opr. w album 65.—

GRECJA. Architektura, plastyka, krajobraz.
Ze wstępem prof. T. Zielińskiego. Cena albumu opr. zł. 50.—

KSIĄŻKI NA PODARKI

NAJPIĘKNIEJSZE BAŚNIE

H. C. ANDERSENA

Nowy przekład pod redakcją J. MORTKOWICZOWEJ

Z ilustracjami kolorowymi i czarnymi K. NIELSENA

Jest to niewątpliwie najpiękniejsza książka wśród wydawnictw dla dzieci z ostatnich lat. Złożył się bowiem na nią wybór najpiękniejszych z pięknych baśni wielkiego poety — czarodzieja, po raz pierwszy przełożonych na polski język wiernie z oryginałem, oraz prześliczne, pełne wdzięku i uroku ilustracje duńskiego malarza.

Codziennosc i powszechnosc fantazji Andersena stanowi glówny czar jego baśni. Martwym przedmiotom, roślinom i zwierzętom nadaje cechy ludzkie. Każdy martwy przedmiot ożywa pod dotknięciem fantazji poety. Cynowy żołnierz i papierowa tancerka, porcelanowy chińczyk i baletniczka, kwiaty w doniczkach, zwierzęta — wszystko ma swoją duszę. Zewnętrzna powłoka ulega zmianie, ale dusza pozostaje wiecznie ta sama, nieśmiertelna. Cynowy żołnierz po długiej wędrówce po kanałach i morzu połknięty przez rybę, dostaje się w końcu do pieca, gdzie wraz z damą swego serca, papierową tancerką ginie w płomieniach. Nazajutrz służąca, wygarniając popiół z pieca, znajduje małe cynowe serduszek. To cynowe serduszek, w które stapia się cały żołnierz jest symbolem nieśmiertelnej duszy, żyjącej w każdym martwym przedmiocie.

Imbryczek do herbaty, stłuczony i wyrzucony na śmietnik jako skorupy, nie traci wewnętrznego poczucia, że istnieje. Kwiatek lnu przechodzi też liczne koleje. Robią z niego płótno, a po wielu latach, kiedy płótno staje się nie do użycia, przerabiają na papier, na którym zostaje wydrukowana książka. Po latach papier staje się podpałką do pieca. Bucha jasny płomień i za chwilę pozostaje już tylko szary popiół. A dzieci tańcząc dookoła pieca, śpiewają przy wygasłym popiele. „Skończyła się piosenka, wszystko się skończyło“.

Ale również i dzieci nie słyszą, jak w środku pieca jakieś niewidziane dla oczu ludzkich stworzenia szepczą cicho: „Pieśni nie kończą się nigdy!“

Tak oto możnaby opowiadać bez końca o każdej z bajek Andersena. Bo w bajkach tych łączy się wszystko — prostota najgłębszej mądrości i bogactwo olśniewającej fantazji, czarujący wdźwięk naiwnego uśmiechu i świeżość ożywczej światła dziecinnej rzeczywistości. To wszystko co nazywa się sztuką. A sztuka ta jak żadna inna trafia wymownie do dusz dziecięcych i buduje sobie w nich trwałe pomniki.

O pierwszej części tej książki, która ukazała się przed rokiem, krytyka wydała już sąd:

„Wydanie tej książki jest tak staranne i piękne, ilustracje tak znakomite, a tłumaczenie świetne, że wydawnictwu można wyrazić tylko najwyższe uznanie“.

Część I w pięknej oprawie płóc. zł. 25.—

Część II „ „ „ zł. 25.—

Obie części razem w oprawie płóc. zł. 45.—

POPZEDNIO WYDANE:

H. C. ANDERSEN: B A Ś N I E

w opracowaniu AL. SZCZĘSNEGO

Wspaniałe wydanie ozdobione przepyszcznemi barwnemi ilustracjami E. DULACA
CAŁOŚĆ . . . . . w oprawie zł. 40.—

ODDZIELNIE:

Cz. I. KRÓLOWA ŚNIEGU. . . . . w oprawie zł. 15.—

Cz. II. OPOWIADANIE WIATRU. SYRENA. . . w oprawie zł. 15.—

Cz. III. OGRÓD RAJSKI. SŁOWIK. . . . . w oprawie zł. 15.—

Jedna z czarnych ilustracji Kay Nielsen

Powieści Zofji Żurakowskiej

S K A R B Y zł.

POŻEGNANIE DOMU „

TRZY SREBRNE PTAKI „

PÓJDZIEMY W ŚWIAT „

GOŚĆ Z AMERYKI „

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

DWIE NOWE POWIEŚCI ZOFJI ŻURAKOWSKIEJ ROMAN I DZIEWIĘTNASTU

Roman i dziewiętnastu jego kolegów i koleżanek, cała siódma klasa koedukacyjnego gimnazjum w podgórskiej miejscowości, to małe tętniące życiem społeczeństwo młodzieży. Zamiar wybudowania nowej sali rekreacyjnej, sprawa trudna do wykonania wymagająca poważnych wysiłków i wywołująca szereg konfliktów i zakłóceń — to ośrodek tego życia. O nią ząbiają się chęci, projekty i ambicje, na jej tle zarysowują się charakterystyki chłopców i dziewcząt. Ze zrozumieniem, plastyką i niezrównanym humorem odtwarza autorka liczne epizody walki ambitnego i przedsiębiorczego Romana z otoczeniem, walki, która mimo porażki osobistej, przynosi urzeczywistnienie celu, do którego mniej lub więcej udatnymi sposobami dążyła cała klasa. Odtrącony i zdegradowany, dzięki swej dumie, młody przywódca dochodzi do przekonania, że najważniejsze jest — dzieło stworzone, a nie osobiste ambicje. A ci, którzy dzieło to odziedziczyli i wykonali, lubią w imieniu szkoły stać zawsze na straży honoru i sprawiedliwości.

„Śmiem przypuszczać, że nadejdzie czas, kiedy Zofja Żurakowska owładnie sercami wszystkich, bez względu na to, do jakiej kategorii czytelników będą się zwracały jej utwory. Już dzisiaj w szczupłym jej dorobku są rzeczy, które można uważać za arcydzieła.

Żurakowska zamierza skromnie, ale osiąga wiele. Wszystkie jej zalety występują w większym jeszcze stopniu w nowej powieści: „Roman i dziewiętnastu“.

Niewyszukany temat wzięty z życia szkolnego został tu przeprowadzony i rozwiązany w taki sposób, że budzi tysiące najdonioślejszych refleksji, zahacza o najbardziej aktualne zagadnienia życia.

Treścią ideologiczną tej powieści jest stosunek wybitnej jednostki do zbiorowości, nieodzowna potrzeba tej jednostki, jej zbędność, gdy już wykonała swą rolę i musi resztę zostawić zachłannej potędze gromady, a nakoniec pogoda, wynikająca z tego niepozabawionego tragizmu nieuniknionego biegu rzeczy.

Treścią powieści jest sprawa budowy własnymi siłami sali zebrzań przez siódmą klasę pewnego koedukacyjnego gimnazjum. Akcja toczy się w klasie i w mieszkaniach młodzieży — na drodze, na ulicy.

Humor, który ozdabiał już niejedną kartę „Skarbów“ i „Pożegnania domu“, humor nie dialektyczny, łamigłówny, ale rzeczywisty, wynikający z sytuacji życiowych, święci w tej powieści najprawdziwsze triumfy, tak samo jak manifestowanie się różnorodnych charakterów w akcji, oraz w dowcipnym, lekkim a tak treściwym i pełnym realizmu dialogu“

(Marja Dąbrowska w „Świecie Książki“).

F E T Y S Z

Tajemniczość, skomplikowanie fabuły i niezwykle przygody, to dziedzina największych tęsknot i zainteresowań młodych czytelników. Jeżeli zaś splątany układ wydarzeń składa się z czynników zwykłych i nie nadprzyrodzonych, jeżeli bohaterami ich są żywe, współczesne dzieci, dowcipne, często niegrzeczne i przemyślne, sprawa staje się jeszcze bliższą i bardziej zachwycającą dla serca czytelnika. Przyjaźń Gabryeli i Huberta, ich walka z panem Hipolitem Zasobkiem, wygadana Wiktoryną i fałszywą Marynką, to nie tylko czarująca i pełna humoru historia letnich zabaw i psot. Tajemnicza wędrówka marmurowego przycisku, na którym ojciec Gabryeli utrwalił swoje naukowe odkrycie, każe tym dzieciom w poszukiwaniach za tym zagubionym talizmanem przemierzyć długie drogi, poznać środowiska i ludzi, na plebanji, w ciemnej kuźni, w karczmie żydowskiej lub rynsztoku miasta znaleźć cierpiącego i żyjącego człowieka i jego serce, wznoszące się od trudów życia ku boskim sprawom i promiennym dążeniom. Zaś odnaleziony kamień, zadatek dziecinnej przyjaźni staje się pomocą wielkiemu odkrywcy na ciernistej drodze twórczości.

Najpiękniejszych Baśni“.

wydane poprzednio:

art. 6.— opr. płóc. 7.—

„ 6.— „ „ 7.—

„ 1.50

„ 3.— „ „ 5.—

„ 1.50

Nowości Gwiazdkowe dla dzieci i młodzieży

JANUSZ KORCZAK

PRAWIDŁA ŻYCIA

PEDAGOGIKA DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Nową, doniosłej wartości książkę Korczaka scharakteryzuje najlepiej i przemówi za nią najwymowniej wstęp, z którego przytoczymy urywki:

Dawno, bardzo dawno chciałem napisać taką książkę, ale ciągle odkładałem próbę. Bo to jest próba. Próba może się nie udać. Jeżeli się nawet uda, muszą być błędy. Bo kto robi coś nowego, popełnia omyłki. Będę ostrożny. Będę się starał żeby książka była zajmująca, chociaż to ani podróż, ani powieść historyczna, ani opowiadanie przyrodnicze.

Długo szukałem i nie wiedziałem, jak książkę nazwać. Aż raz powiedział chłopiec: Dużo zmartwień mamy dlatego, że nie znamy prawideł życia. Czasem dorośli wytłumaczą spokojnie, a czasem gniewają się. Nieprzyjemnie, gdy się gniewają. I zrozumieć trudno. I zapytać się nie można. I przychodzą do głowy przeciwne myśli. — — —

Wzięłem kartkę papieru i napisałem:

„Prawidła życia“.

Napiszę o domu, o rodzicach, braciach i siostrach, o zabawach i zmartwieniach w domu.

Potem o ulicy. Potem o szkołach. Potem o chłopcach...

To nie powieść ani książki szkolne — to książka naukowa.

Są ludzie, którzy wolą książki awanturnicze, czarodziejskie straszne przygody, smutne, albo zabawne. A są ludzie, którzy mówią, że najciekawsze są właśnie książki naukowe. — — —

Młodzi mają różne własne sprawy, własne zmartwienie, własne łzy i uśmiechy, własne młode poglądy i młodą poezję.

Często ukrywają przed dorosłymi, bo się wstydzą, nie ufają, bo boją się, żeby się z nich nie śmieli. Lubią słuchać, kiedy dorośli rozmawiają ze sobą, — i bardzo chcą wiedzieć.

Chcą poznać — „prawidła życia“.

Książki Janusza Korczaka w nowych wydaniach:

BANKRUCTWO MAŁEGO DŻEKA

Powieść z życia szkolnego. Wydanie drugie. Cena zł. 5 —

JÓZKI, JAŚKI I FRANKI

Powieść z życia na kolonjach letnich. Wydanie trzecie. Zł. 5.—

„Książki Korczaka są czemś tak wyjątkowem, tak genialnie wnikają w psychikę dziecka, że właściwie należałoby się im osobne studjum. Gdy my starsi, czytamy książki jego, po każdym zdaniu minowoli komentujemy z zachwytem: jakaż to prawda, sama prawda! Mali „ludzie“ Korczaka żyją intensywniej jeszcze niż rzeczywistość. Oni wzywają się, uświadamiają sobie siebie na kartkach jego książki. Korczak nie bawi się w ozdobną stylistykę. Słowa jego są proste i zwyczajne, ale wszystkie jak pełne ziarno. (Adam Zagórski).

Obie książki Korczaka są polecane przez Komisję Ministerstwa W. R. i O. P. dla bibliotek szkolnych.

HELENA BOBIŃSKA

TAJEMNICA ROMKA

POWIEŚĆ

Wszyscy czytelnicy ślicznej książki pod tytułem „O szczęśliwym chłopcu“ powitają z radością dalszy jej ciąg. Bo ten sam Romek, który przeżywał swoje szczęśliwe lato w Suchem nad Skawą jest bohaterem nowej książki Bobińskiej. Tylko, że jest już starszy i przeżywa bardzo poważne kłopoty. Rodzice musieli nagle wyjechać i zostawiają na opiece Romka dom i małą Ewunię. Romek pragnie szczerze wywiązać się jaknajsumienniejsze ze swego odpowiedzialnego zadania, które nappełnia go dumą, ale życie sprzeciwia się temu.

Iwaś, chłopiec stajenny z sąsiedztwa, z którym Romka łączy serdeczna przyjaźń, zostaje niesprawiedliwie obity przez rządcę i nie mogąc znieść tej krzywdy, zabiera konie i ucieka do lasu. Jedyny wtajemniczony w tę ucieczkę Romek, otacza przyjaciela opieką, odwiedza go w tajemnicy przed otoczeniem, karmi i czuwa nad nim. Wskutek tego zaniedbuje swoje obowiązki, popełnia tysiące niegrzeczności, naraża się na najprzykrzejsze podejrzenia, co znosi z męstwem i wytrwałością. W końcu wszystko się wyjaśnia.

Historja pełna fantazji i humoru, przepojona wonią górskiego leśnego lata i urokiem chłopięcych spraw, jest utworem prawdziwego talentu.

Ideą jej jest sprawiedliwość, walka przeciw krzywdzie i przemocy, wiara w przyjaźń i opiekuńczą miłość dobrych i rozumnych rodziców.

Cena około złotych 5.—

TEJŻE AUTORKI NOWE WYDANIE:

O SZCZĘŚLIWYM CHŁOPCU

Cena w opr. zł. 5.—

Trzecie wydanie doskonałej książki dla dzieci. „Jest to historja rozwoju uczuć dziecięcych małego Romka Nawrockiego, który czerpie szczęście z atmosfery domowej, z życia na wsi, ze światła, wiosny, natury. Drobnе wypadki dnia codziennego ułożono tak właśnie, jak przechodzą w życiu dziecka, to jest bez przygód nadzwyczajnych, ale z odczuwaniem ważności każdego szczegółu. Książka ma jasność, pogodę, zdrowie moralne“. (J. L.).

„Warunki, w których wzrasta Romek, wpływają bardzo dodatnio na stosunek jego nie tylko do tego, co go otacza, lecz w pierwszym rzędzie do tych, z którymi się bezpośrednio styka. Cechuje go wielkie poszanowanie godności ludzkiej i podziw dla wszelkiej pracy. Nic zatem dziwnego, że staje się on ulubieńcem zarówno służby i rówieśników, jak i towarzyszy pracy ojca“.

POPZEDNIO WYDANE:

STACH SOBIE-PAN

ŚLICZNA KSIĄŻKA O DZIECKU I DLA DZIECI

Historja prawdziwa z ilustracjami. Cena w kartonie zł. 4.—

Kto z okazji „Gwiazdki“, pragnie nabyć z pośród naszych wydawnictw dzieła droższe, a nie może całej należności wpłacić od razu niech się zwróci do DZIAŁURATOWEGO naszej firmy, gdzie otrzyma książki na raty. Główne warunki nabycia: wpłata zgóry na konto czekowe P. K. O. 18.866 połowy należności; reszta w ratach miesięcznych.

Nowości Gwiazdkowe dla dzieci i młodzieży

H. Iljin: 100.000 „DLACZEGO”

PODRÓŻ PO MIESZKANIU. Z rosyjskiego przełożyła Zofja Warszawska

Wydanie ilustrowane 108-ma rysunkami.

Zamiast pisać ocenę tej książki, przepisujemy tu poprostu pierwszy rozdział, a czytelnicy przekonają się odrazu, ile pożytku i przyjemności sprawi im przeczytanie tej istotnie niezwykłej książki

PODRÓŻ PO MIESZKANIU.

W domu waszym codziennie pali się w piecu, zapala prymus, gotuje kartofle.

Być może sami doskonale potraficie rozpalić ogień lub ugotować kartofle. Ale spróbujcie wytłumaczyć: dlaczego drzewo w piecu trzeszczy?

Dlaczego dym wchodzi w komin, a nie do pokoju? Skąd bierze się kopeć, gdy się nafta pali? Dlaczego pieczone kartofle pokryta są skorupą, a gotowane nie?

Obawiam się, że nie potraficie odpowiedzieć dobrze na to pytanie.

Albo takie pytanie: dlaczego woda gasi ogień? Pewien mój znajomy odpowiedział: gasi dlatego, że jest mokra i zimna. Ale przecież

nafta jest też mokra i zimna, a spróbujcie ugasić ogień naftą.

Nie, lepiej nie próbujcie! Musielibyście straż ogniową wzywać.

Widzicie więc, że pytanie jest łatwe, ale odpowiedzieć na nie wcale nie tak łatwo.

Chcecie, zadam wam jeszcze dwanaście zagadek o najzwyklejszych rzeczach?

1) Co jest cieplejsze: trzy koszule, czy koszula potrójnej grubości? 2) Czy bywają ściany z po-

wietrza? 3) Czy ogień posiada cień? 4) Dlaczego woda nie pali się? 5) Czy woda może rozsądzić dom? 6) Dlaczego w piecu huczy, kiedy się pali? 7) Dlaczego dmuchamy na zapałkę, gdy ją chcemy zgasić? 8) Czy bywa przezroczyste żelazo? 9) Dlaczego cały miękisz chleba usiany jest dziureczkami? 10) Piec grzeje, bo w nim się pali. Dlaczego grzeje futro? 11) Dlaczego wełniane ubranie trzeba prasować przez mokrą ścierkę? 12) Dlaczego po lodzie można jeździć na łyżwach, a po podłodze nie?

Nie wiem, czy nawet jeden na dziesięciu czytelników odpowie na te pytania. O rzeczach, które nas otaczają, wiemy bardzo mało. A nieraz niema kogo zapytać. Można znaleźć książkę o lokomotywie, o telefonie, ale gdzie znajdziecie książkę o pieczonych kartoflach lub o pogrzebaczku? Książki takie istnieją wprawdzie, ale trzeba przeczytać ich bardzo dużo, aby odpowiedzieć na nasze dwanaście zagadek. — — — — — Czytamy z zapałem o podróżach dalekich, o niezbadanych krajach, a nie domyślamy się, że o dwa kroki od nas, a nawet i bliżej, leży nieznaną, zdumiewającą, zagadkowy kraj, który nazywa się: Nasze mieszkanie.

Michał Siedlecki: GŁĘBINY

Wydanie drugie, zmienione i uzupełnione. Z ilustracjami i okładką autora.

Jest to nowe wydanie doskonałej książki przyrodniczej, zmienione i uzupełnione. Próba popularyzacji wiedzy za pomocą opowieści fantastycznej. Autor „Jawy” jest dziś jednym z najpopularniejszych przyrodników polskich, jednym z wybitnych badaczy życia oceanu. Zadanie swej książki określa w przedmowie:

„W niniejszej książeczce starałem się podać prawdziwy obrazek tego, co się w morzu odbywa

a tylko opowieść dałem fantastyczną. Pragnąłbym, aby ta opowieść o badaczach oceanów skierowała myśli czytelników ku pięknym badaniom, które w ostatnich czasach dały nam poznać nowy świat zjawisk, odkrytych wśród głębin mórz, a bardzo ważnych dla zrozumienia objawów życia na morzu”.

Książkę czyta się z zajęciem, jak prawdziwą powieść.

Franciszek Molnar: CHŁOPCY Z PLACU BRONI

Przełożyła JANINA MORTKOWICZOWA.

Cena w opr. zł. 5.—

Nowe, czwarte już, wydanie prześlicznej powieści z życia uczniów węgierskich.

„Jest to małe arcydzieło, które w formie rywalizacji pomiędzy dwoma obozami uczniowskimi,

przeprowadza problemat budzących się ideałów społecznych i narodowych wśród młodzieży.

Postać wiecznego szeregowca jest jedną z najpiękniejszych w literaturze dla młodzieży”.

W połowie stycznia wyjdzie z druku wydanie drugie, zmienione i uzupełnione książki

Władysława Grzelaka: ŁÓDKĄ Z BIEGIEM WISŁY

Wspomnienia z wycieczki wioślarskiej z przedmową ALEKSANDRA JANOWSKIEGO.

Z pośród poprzednio wydanych książek dla dzieci i młodzieży:

Janina Mortkowiczowa: ANULKA

CZYLI OSIEM LAT ŻYCIA DZIEWCZYNI. KSIĄŻKA DLA DZIECI I DLA RODZICÓW

Ilustrowana rysunkami dziecka. Cena zł. 5.—, kart. 6.—, opr. płóc. 8.—

KSIAŻKI JANUSZA KORCZAKA:

DLA DZIECI:

MOŚKI, JOSKI i SRULE

Powieść z życia na kolonjach letnich
Cena w kart. 3.50

S Ł A W A

Opowiadania

Cena w kart. zł. 3.—

KRÓL MACIUSZ PIERWSZY

Cena zł. 3.60 w opr. 6.—

KRÓL MACIUSZ NA WYSPIE BEZLUDNEJ

Cena zł. 3.60 w opr. 6.—

FERALNY TYDZIEŃ

Opowiadania

Cena zł. 1.— w kart. 1.50

DLA DOROSŁYCH:

DZIECKO SALONU

Powieść

Cena zł. 2.— w opr. 4.—

KIEDY ZNÓW BĘDĘ MAŁY

Powieść

Cena zł. 4.50 w opr. 7.50

„Jest to opowieść o pierwszych, beztróskich latach życia dziecka. Autorka daje w niej prócz ciekawej dla rówieśników swej bohaterki fabuły, doskonałą analizę duszy dziecka odczutej z niezwykłą intuicją od pierwszych błysków samowiedzy, aż do czasu, kiedy dziecko przez naukę czytania i pisanja staje u progu „prawdziwego życia“. Dlatego też książka ta będzie nie tylko miłą lekturą dzieci, ale zarazem nader pażytecznym, a przystępnym studjum dla matek zwłaszcza w pierwszych latach macierzyństwa, kiedy psychologia dziecięca nastęrcza im tyle refleksyj i zagadek.

Winieta okładkowa do „ANULKI“

EWA SZELBURG

BRACIA MIESIĄCE

Wierszyki dla małych dzieci. Ilustracje H. Mortkowiczówny. Cena zł. 4.—

RENINE WIERSZYKI

Ilustracje T. Różankowskiego. Cena zł. 5.—

Śliczne książeczki. Jedne z tych, które przeczytane w dzieciństwie głęboko zapadają w podświadomość. Wierszyki i ilustracje są wybitnie nowoczesne, mają humor i wdzięk.

HANNA MORTKOWICZOWNA

DZIEŃ KRYSI zł. 1.20 **DZIEŃ JĘDRUSIA** zł. 1.50

Wierszyki z rysunkami autorki.

Książki Marji Dąbrowskiej:

DZIECI OJCZYZNY

Opowiadanie historyczne

Cena w kart. zł. 4.—

MARCIN KOZERA

Wydanie drugie, zł. 2.— kart. 3.—

PRZYJAŹŃ

Opowiadania

Cena zł. 1.— kart. 1.50]

DLA DOROSŁYCH:

LUDZIE STAMTAŁ

UŚMIECH DZIECIŃSTWA

Wspomnienia

Cena zł. 1.60 opr. 4.50

**WYCIĄG Z KATALOGU
książek dla dzieci i młodzieży:**

Bezmaski H.

Wspomnienia dzieciństwa

Cena zł. 2.—, kart. 3.—, opr. 4.—

Candéze E.

Przygody świerszcza

Cena zł. 3.— w opr. płóc. —6

Dickens Karol

David Copperfield

w 6 tomach. zł. 12.— opr. 18.—

Dybczyński T.

W poprzek Sybiru

Powieść podróżnicza

Cena zł. 5.— kart. 6.50 opr. 8.—

Ernst Otto

Historja młodego życia

Cena zł. 2.— w opr. 3.50

Geijerstam G.

Moi chłopcy

Opowiadanie

Cena w kart. zł. 3.50

Grzelak Wł.

Na wodach Narwi i Pilicy

Cena zł. 3.— kart. 4.50

Hertz B.

Przygody Magdusi

Cena w kart. zł. 5.—

Nesbit E.

Poszukiwacze skarbu

Cena w kart. zł. 3.—

Orsza H.

Na ziemi polskiej

przed wielu laty

Cena w kart. zł. 3.50

Wilde O.

Bajki

Cena w opr. zł. 6.—

Kupon do wycięcia.

Do Towarzystwa Wydawniczego
w Warszawie, Mazowiecką 12

Upraszam o przesłanie pod
wskazany adres następują-
cych książek:

(brosz., karton, czy oprawa?)

_____
_____
_____

Należność łącznie z koszta-
mi porta w sumie zł. _____

przekazuję jednocześnie na kon-
to czekowe P. K. O. 18.645.
(Proszę pobrać za zal. pocztowem)

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Wyrażnie!

Redaktor i wydawca J. MORTKOWICZ

Odbito czcionkami Drukarni Naukowej T-wa Wydawniczego w Warszawie, Rynek Starego Miasta Nr. 11.